

Älykkään erikoistumisen strategia 2023–2027

LMYR 27.03.2023 § 26
276/00.00.01/2021

Älykäs erikoistuminen edellyttää tunnistamaan alueen vahvuudet ja ohjaamaan kehittämisen panostuksia (EAKR pääosin) niihin. Strategiana se täydentää Lappi-sopimusta keskittymällä TKI -toimintaan ja osaamisen sekä elinkeinon uusiutumiseen innovaatiotoiminnalla. Älykäs erikoistuminen ohjaa sellaisen osaamisen kehittämiseen, joka laajasti palvelee eri toimialojen uusiutumista (esim. kiertotalous tai digitaaliset ratkaisut), kyse ei siis niinkään ole toimialojen suorasta kehittämisestä.

Lapin älykkään erikoistumisen strategian uudistaminen käynnistettiin maaliskuussa 2022. Strategian lähtökohtana oli tehdä elinkeinolähtöisempi strategia Lapille, vihreä ja digitaalinen kaksoisiirtymä huomioiden. Lapin älykkään erikoistumisen strategiaa kehitetään Lapin liiton FOKUS -hankkeessa.

Strategiatyö käynnistettiin aineistonhankinnalla, johon sisältyi kirjallisen materiaalin lisäksi asiantuntijahaastatteluja (54). Haastattelut toteutettiin laajasti eri toimijat, sektorit ja toimialat huomioiden. Lisäksi alueen toimijoille järjestettiin 8 työpajaa, joissa keskusteltiin strategian tavoitteista, painopisteistä ja innovaatiotoiminnan haasteista. Elinkeinojen kehittämistarpeiden kartoittamiseksi toteutettiin kolme selvitystyötä kaivannaisalan, metsäsektorin sekä hyvinvointi- ja matkailualueiden yritysten innovaatiotoiminnan kasvutarpeiden kartoittamiseksi. Lisäksi Lapin kauppakamari tuotti selvityksen Lapin kärkitoimialojen kehittämistarpeista strategiatyön tueksi. Kauppakamarin aineistossa huomioitiin eritoten metsäsektori, mineraalit ja matkailu.

Aineistonhankinnan kautta tunnistettiin Lapille kasvuteemoja, joita arvioitiin yritysten tarpeiden, alueen osaamisen, yhteistyön sekä kestävä kehityksen näkökulmasta. Kasvuteemoista muodostettiin strategian painopisteet, joissa tunnistettiin olevan eniten potentiaalia kasvulle.

Strategian painopisteet ovat:

- **Kiertotalous kestävä kasvun perustana**
Tavoite: *Vahvistaa Lapin roolia kiertotalouden edelläkävijänä ja tukea yritysten siirtymää kohti resurssiviisaampaa toimintaa*
- **Hyvinvointi- ja elämyspalveluita luonnosta**
Tavoite: *Hyödyntää luontoa kestävien hyvinvoinnin ja elämyspalveluiden lähteenä sekä vauhdittaa yritysten vastuullista kasvua*
- **Uusiutuvan energian ratkaisut omavaraisuuden edistäjänä**
Tavoite: *Vahvistaa Lapin roolia uusiutuvan energian ja energiateknologian soveltamisen kärkialueena*
- **Teknologiat kestävä tuotannon ja palveluiden uudistajana**
Tavoite: *Yritysten kilpailukykyyn kasvattaminen vauhdittamalla kehittyneiden teknologioiden käyttöönnottoa*

Älykkään erikoistumisen strategia oli lausuntokierroksella 9.1.-30.1.2023. Lausuntoja pyydettiin mm. Lapin kunnilta ja kuntien elinkeinoyhtiöiltä, seutukunnalliselta kansainvälistymisen yhteistyöryhmältä, oppilaitoksilta ja tutkimuslaitoksilta, aluehallintovirastolta, ELY-keskukselta, Lapin kauppakamarilta sekä Lapin yrittäjiltä. Lausuntoja saapui 23 kappaletta, ja sisältöjä otettiin huomioon strategian viimeistelyssä. Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023-2027 hyväksyttiin Lapin liiton hallituksessa 27.2.2023, ja se julkaistaan viikolla 15.

Esittelijä Sihteeristön puheenjohtaja:

Päätösesitys Yhteistyöryhmä merkitsee tiedoksi Älykkään erikoistumisen strategian 2023–2027.

Päätös Yhteistyöryhmä merkitsi tiedoksi Älykkään erikoistumisen strategian 2023–2027.

